

Didim Kentinin Turizm Rekreasyonu Açısından İncelenmesi

Günseli Duman¹

Özet

Didim, zengin tarihi geçmişi ve doğal güzellikleriyle dikkat çeken bir Ege Bölgesi kentidir. Bu şirin kent sadece bir tatil destinasyonu olmanın ötesinde, rekreasyonel aktivitelerin çeşitliliğiyle de öne çıkmaktadır. Didim, turistik alanlarının yanı sıra sahil şeridi, yürüyüş rotaları ve bisiklet parkurları gibi çeşitli rekreasyonel imkanları içinde barındırmaktadır. Turizm, Didim’de yerel ekonomiyi canlandırmanın yanı sıra yerel kültürün korunmasına ve geliştirilmesine de katkı sağlamaktadır. Didim, turizm ve rekreasyonun başarılı bir birleşimi olarak öne çıkar. Tarihi mirası, doğal güzellikleri ve çeşitli aktiviteleriyle Didim, sadece tatilecilerin değil, aynı zamanda turizm ve rekreasyon alanında gelişmeleri izleyenlerin dikkatini çeken bir destinasyon olarak değerlendirilmektedir. Bu bağlamda mevcut araştırmada, Didim’in turistik çekiciliklerini, rekreasyonel faaliyetlerini ve turizm sektöründeki gelişmeleri geniş bir perspektiften ele alarak kentin turizm potansiyelini anlamak ve geliştirmek adına bir temelin sağlanması hedeflenmiştir.

1. Didim ve Turizm Rekreasyonuna Kısa bir Bakış

Turizm, genel olarak, devamlı yaşanan yer dışında tüketici olarak, tatil, dinlenme, eğlenme gibi ihtiyaçların giderilmesi amacıyla yapılan seyahat ve geçici konaklama hareketlerini ifade etmektedir (Bayer, 1992). Turizm, ziyaretçilerin bir kasabaya veya belirli bir merkeze gelmeleri, burada konaklamaları ve ardından ayrılmalarıyla ortaya çıkan, başlıca ekonomik boyutta olan ve bir dizi olayın birleşiminden oluşan bir olgudur. (Evliyaoğlu, 1989). Ateş (2023)’e göre turizm olayı, geçici olarak yerleşim yerleri dışına çıkılması ile başlamakta ve konaklamayı da kapsamaktadır. Turizm, geçici olarak gerçekleşen ve dönüş amacıyla yapılan bu seyahatlerin

1 Öğr. Gör., Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, Didim Meslek Yüksekokulu
gduman@adu.edu.tr. 0000-0003-3549-3565

sonucunda, boş zamanlarını değerlendirmek ve hizmet beklemek üzere gelen tüketiciler için hizmetin üretildiği bir endüstridir. Gelen ziyaretçilerin talepleri doğrultusunda sürekli bir dönüşüm içerisinde olan turizm, aynı zamanda bölgeye gelen ziyaretçilerle birlikte bölgeyi de dönüştürme yeteneğine sahiptir. Ekonomik, sosyal, kültürel ve teknolojik gelişmeler gibi birçok etkileşime maruz kalan turizm, bugün çalışma hayatından uzaklaşan tatilcilerin dinlendiği, yenilendiği ve belki de bir yıl boyunca beklediği bir dinlenme ve eğlence alanıdır (Ateş, 2023).

Kurt (2023)'a göre rekreasyonun sözlük anlamı yeniden doğma, yenilenmedir. Bu kavram, bireylerin günlük, rutin ve monoton hayatlarının dışına çıkması anlamına gelmektedir. Kelimenin Türkçesi boş zaman değerlendirme faaliyeti olarak kullanılmaktadır ve boş zaman kavramı ile sıkı sıkıya ilişkili bir kavramdır (İpek, 2019). Rekreasyon, bireylerin hayat kalitesini yükseltmek için serbest ve boş zamanlarda doğaya saygılı, kimsenin baskısı altında kalmadan, gönüllü şekilde yaptığı faaliyetleri kapsayan multidisipliner bir alandır (Tütüncü, 2012).

Rekreasyon faaliyetlerinin önemli ve geniş bir parçası olan turizm, özellikle açık havada yapılan rekreasyon etkinlikleriyle benzer özelliklere sahiptir; çünkü aynı zaman dilimlerini, mekanları ve finansal kaynakları paylaşma eğilimindedir (Hacıoğlu, Gökdeniz ve Dinç, 2009). Bu bağlamda rekreasyon ve turizm arasındaki ilişki, insan yaşamında önemli bir rol oynamaktadır. Rekreasyonel turizm, çeşitli aktivitelerle tatmin, mutluluk, eğlence, rahatlama gibi imkanlar sunarak insanlara hitap eden bir olgudur. Rekreasyonel turizm faaliyetleri, insanların boş zamanlarında gönüllü olarak katıldıkları, hoşlandıkları ve herhangi bir olumsuz yanı bulunmayan memnuniyet verici faaliyetlerdir (Shivers ve Delisle, 1997). Bu bağlamda mevcut araştırmada, Didim kenti turizm rekreasyonu açısından ele alınmıştır.

1.1. Turizm Kavramı

Turizm kelimesi, Yunanca kökenli olup, daireyi tanımlayan bir kavram olarak bilinir. Bu kelime, dönmek, dolaşmak ve başladığı yere geri gelmek anlamına gelir (Türk, 2023). Güneş ve Dülger (2020)'e göre, tarih boyunca farklı şekillerde ifade edilen turizm kavramı, dolaşmak ve turlamak gibi anlamlara gelmektedir. Turizm sektörü sadece ekonomik değil, aynı zamanda toplumsal, kültürel ve ticari açıdan da büyük etkiler yaratmaktadır. Bu nedenle turizmin tarihsel kökleri, geçmişten günümüze kadar olan evrimi ve günümüzdeki önemi, farklı boyutlarıyla değerlendirilmelidir.

Turizme katılım öncelerde lüks bir gelenek halindeyken, şimdilerde ise bireylerin ihtiyaç duyduğu bir olaydır.

1.2. Turizmin Özellikleri

Turizmin özelliklerini genel çerçevede aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür (Hazar, 2014; Karaküçük, 2016; Çalığıuşu ve Güzel, 2020).

- Turizm, kişilerin çalışma ve maddi kazanç dışında kalan amaçlarla geçici seyahatleriyle ilintilidir.
- Boş ve serbest zaman değerlendirme faaliyetleri ile ilişkilidir.
- Bireylerin düzenli konakladıkları mekânların dışında gerçekleşmesiyle beraber, kalıcı yerleşme amacı olmayan bir etkinliktir.
- Özgür bir ortamda ve kendi isteği doğrultusunda gerçekleştirilen etkinliklerdir.
- Çok farklı hedeflerle uygulanabilmektedir.
- Bireysel ya da grup olarak uygulanabilmektedir.

Turistlerin seyahatleri boyunca mal ve hizmet gereksinimleri, buna ek olarak turizm işletmelerinin ihtiyaçları arasında gösterilen altyapı ve üstyapı yatırımları gereklilikleri sebebiyle ekonomik bir nitelik taşımaktadır (Özkavak, 2023).

1.3. Rekreasyon ve Turizm İlişkisi

Turizm ve rekreasyon, kişilerin serbest zamanlarında gerçekleştirdikleri faaliyetler bütünüdür. Bu yüzden, serbest zamanların değerlendirilmesi her iki kavramın birbiriyle ilişki içerisinde olduğunu göstermektedir (Özkavak, 2023). Bu kapsamda, kazançlar, amaçlar, davranışlar yönünden incelendiğinde, rekreasyon ve turizm talebinin birbiriyle ilişkisi dikkat çekmektedir (Hacıoğlu, Gökdeniz ve Dinç, 2003).

Turizm, sadece serbest zaman aktiviteleri ile sınırlı kalmamaktadır. Karaküçük (2016)'e göre, turizm etkinlikleri bireylerin hastalıklarının tedavisi, dini inançları veya çalıştıkları alanda gerçekleşen bir kongre veya konferansa katılım gibi amaçlarla da gerçekleşebilmektedir. Bu nedenle, turizm etkinlikleri serbest zaman değerlendirme sınırlarının dışına çıkmaktadır. Bunun yanında, kişilerin para kazanma amacı gütmeksizin, ikamet ettikleri bölgenin dışında herhangi bir bölgeye seyahat etmeleri ulaşım, konaklama gibi gereksinimler meydana getirmektedir. Turizm işletmeleri de bu ihtiyaçlara karşılık verebilmek amacıyla çeşitli mal ve hizmetler sunmaktadırlar. Arz ve talebin karşılandığı bu etkileşim ortamı turizm endüstrisini oluşturmaktadır (Çalığıuşu ve Güzel, 2020).

Rekreasyon ise, kişilerin gönüllü bir şekilde serbest zamanlarında zevkleri doğrultusunda gerçekleştirdikleri faaliyetlere dayanmaktadır.

Rekreatif etkinlikler çoğunlukla yaşanan çevrede sık aralıklarla kısa süreli uygulamalar olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireyler rekreatif faaliyetlere konakladıkları bölgeler dışında, şehirde dahil olabilecekleri gibi, bunun için farklı bölgelere de seyahat gerçekleştirebilirler. Rekreasyon ve turizm genel hatlarıyla aynı beşerî ve doğal altyapı ile imkanlarını kullanmaktadır. Belirli bir bölgedeki kaynağın mevcut bölgede düzenli ikamet eden bireyler tarafından kullanılması ile rekreatif hareketlilik meydana gelirken, mevcut bölge dışından gelen bireylerin katılımıyla turizm faaliyeti gerçekleşmiş olur. Buradan hareketle, kişilerin dâhil oldukları her rekreatif faaliyetin bir turizm hareketi olmadığı belirtilmektedir (Çalıküşu ve Güzel, 2020).

1.4. Turizm Rekreasyonu

Turizm, en büyük ve en hızlı büyüyen küresel endüstrilerden biridir ve büyük bir öneme sahiptir. Dünya çapında ulusal ve yerel ekonomilere katkıda bulunmaktadır. Rekreatif faaliyetlerin pazarlanması, planlanması, uygulanması turizm ürününün içerisinde yer alan ve turizm ürününe değer katan faaliyetlerdir (Özkavak, 2023). Turizm rekreasyonu bireylerin dinlenmek, boş zamanlarını verimli geçirmek ve mutlu olmak için katıldıkları turizm ürününün içerisindeki rekreatif faaliyetleri içermektedir. Örneğin; Muğla'ya gezmek için giden bir bireyin Fethiye'de yamaç paraşütü aktivitesine katılması turizm faaliyetine değer katan bir rekreatif aktivitedir (Paslı ve Paslı, 2019). Bunların yanında rekreasyonel tesislerin turistik kaynaklar olarak değerlendirilebileceği ve turistlerden elde edilen gelirlerin, sağlanan tesislere yönelik kalite düzeyini korumak için kullanılabilmesi turizm sektöründe rekreasyon aktivitelerini destekleyen noktalardan biri haline getirilmelidir (Jansen-Verbeke ve Dietvorst, 1987). Turizm aynı zamanda yapıldığı destinasyonlarda rekreasyon aktivitelerini içinde barındırarak yerel halka ekonomik anlamda destek olarak hem istihdamı hem de yerel kalkınmayı desteklemektedir (Meeras, 2010).

2. Didim ve Turistik Çekiciliği

Bilindiği üzere Didim, Türkiye'nin batısında, Aydın iline bağlı bir sahil ilçesidir ve özellikle turistik cazibesi, birçok turisti yapısı içerisinde barındırmaktadır. Didyma olarak bilinen bu bölge Apollon Tapınağına da ev sahipliği yapmaktadır (Ünüvar ve Şimşek, 2012). Bu kapsamda, Didim'de yer alan bu kalıntıların özellikle tarih meraklılıkları için oldukça büyüleyici bir keşif noktası olduğu söylenebilir. Bunun yanında altın rengi kumu ve berrak suyu ile ünlü olan Altinkum Plajı Yapıcı ve Koldemir (2020)' e göre, yaz döneminde deniz, kum, güneş turizmi için tercih edilmektedir.

Didimin Turistik çekicilikleri arasında yer alan bazı unsurlara aşağıdaki başlıklarda değinilmiştir.

2.1. Festivaller ve Yerel Etkinlikler

Dünya genelinde ve ülkemizde düzenlenen çeşitli etkinlikler, ziyaretçilere o bölgenin zengin geleneklerini, göreneklerini, kültürünü, günlük yaşantısını ve ticari hayatını yakından keşfetme fırsatı sunmaktadır. Bu yerel etkinlikler ve festivaller, turistlere sadece eğlence ve keyifli zaman geçirme imkânı sağlamakla kalmayıp, aynı zamanda bir destinasyonun özgün kimliğini ve karakterini deneyimleme şansı da vermektedir.

Tuncer (2021)'e göre, yerel etkinliklerin bölgesel dağılımına dair gözlemler, turizmin gelişim seviyesi açısından geri planda kalmış bölgelerin, yerel etkinlik sıralamasında öne çıktığını ortaya koymuştur. Bu tür yerel etkinlikler, genellikle sanayi ve ticaretin daha az gelişmiş olduğu bölgelerde, geleneksel kültürün, göreneklerin ve toplumsal etkinliklerin korunması ve yaşatılması amacını taşımaktadır. Yerel etkinliklerin bu bölgelerde öncelik kazanmasının temel nedenlerinden biri, ekonomik beklentilerin karşılanmasıdır. Yerel halk, bu etkinlikleri turizm aracılığıyla gelir elde etme fırsatı olarak görebilmektedir. Bu etkinlikler sayesinde, turistlerin bölgeyi ziyaret etmesi teşvik edilerek, yerel ekonominin canlanması sağlanabilir. Orhan (2010)'a göre, bu tür yerel etkinlikler, gelişmiş bölgelerde olduğu gibi sanayileşme ve ticaretin etkisi altında kalmamış, daha otantik ve doğal bir formda yaşatılmaya çalışılmaktadır. Bu da turistlerin, gerçek bir kültürel deneyim yaşama isteğini cezbetmektedir.

Didim Belediyesi öncülüğünde düzenlenen çeşitli festivaller ve etkinlikler, turizmi çeşitlendirmek ve turizm sezonunu uzatmak amacıyla önemli bir role sahiptir. Bu etkinlikler, gelen turistlere Didim'in zenginliklerini daha yakından deneyimleme fırsatı sunmaktadır. Bu festivaller, yerel halka da ekonomik fırsatlar sunmaktadır. Belediyenin tahsis ettiği alanlarda, yerel üreticiler kendi ürünlerini pazarlama imkanına sahiptir. Yerel ürünlerin turistlere sunulması, bölgede ekonomik kalkınmayı desteklerken, aynı zamanda turistlere benzersiz ve özgün alışveriş deneyimleri yaşatmaktadır.

Didim'de düzenlenen festivaller ve etkinliklerde, özellikle efelerin zeybek oynaması, bölgenin kültüründe önemli bir yer tutmaktadır. Aydınlılar, kendilerini Efe torunu olarak görmeleriyle, bu geleceğe büyük bir bağlılık duymaktadırlar. Efe torunu olma kimliği, bölge halkının gurur kaynaklarından biridir. Zeybek dansı, sadece sıradan bir halk dansı olmanın ötesinde, efelerin karakterini yansıtan ve yaşatan önemli bir motif haline gelmiştir.

Geleneksel zeybek dansı, güçlü ve heybetli figürleriyle, Efe kültürünü simgelemektedir. Bu dans, sadece bir gösteri değil, aynı zamanda topluluk içinde dayanışma ve güç birliği anlamına gelmektedir. Günümüzde zeybek gösterisi, düğünlerden nişanlara, özel kutlamalardan festivallere kadar birçok önemli etkinliğin vazgeçilmez bir parçasıdır. Bu dansın bölgede bu kadar yaygın olması, sadece bir gelenek olarak değil, aynı zamanda toplumun bir araya gelmesini, birlikteliğini ve coşkusunu simgeliyor olmasındandır. Cumhuriyetin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün zeybek dansına olan sevgisi, bu geleneği daha da vurgulamıştır. Atatürk, zeybek dansını milli bir karaktere sahip olan ve Türk kültürünü yansıtan önemli bir unsurlardan biri olarak görmüş ve bu dansa fırsat buldukça eşlik etmiştir. Bu da zeybek dansının, sadece bölgesel değil, aynı zamanda ulusal bir öneme sahip olduğunu göstermektedir. Didim'de düzenlenen festivallerde bu gelenek, ziyaretçilere Türk kültürünün güçlü ve coşkulu yönünü keşfetme şansı tanımaktadır (www.visitaydin.com).

2.2. Didim Uluslararası Zeytin Festivali

“Didim’de Zeytini Meltemler Sular” sloganıyla her yıl düzenlenen bu festival, bölgeye zeytin kültürünü tanıtmak ve bu değerli ürünün ekonomik potansiyelini artırmak için önemli bir platform sunmaktadır. Festival, Akdeniz’e kıyısı olan ülkelerden gelen misafir katılımcıları ağırlayarak, zeytin ve zeytinyağıyla ilgili birçok etkinlik ve etkileşim imkânı sağlamaktadır.

Festival kapsamında gerçekleştirilen bilimsel konuşmalar, zeytincilikle ilgili son gelişmeleri paylaşma ve bilgi alışverişi fırsatı sunmaktadır. Halk oyunları gösterileri, yemek yarışmaları ve fotoğraf yarışmaları gibi etkinlikler, ziyaretçilere zeytin kültürünü eğlenceli bir şekilde deneyimleme şansı tanımaktadır (Çalışkan, 2019). Özetle, Didim’de düzenlenen zeytin festivali, sadece zeytinin ekonomik değerini artırmakla kalmaz, aynı zamanda zeytin kültürünü yaşatmak, tanıtmak ve ziyaretçilere unutulmaz bir deneyim sunmak için kapsamlı bir etkinlik platformu oluşturmaktadır.

2.3. Didim Vegan Festivali

Türkiye’nin ilk vegan festivali, Aydın’ın temiz havası ile ünlü ilçesi, Didim’de düzenlenmektedir. Bu özel etkinlik, sadece çevre dostu bir atmosferde değil, aynı zamanda vegan yaşam tarzını ve sağlıklı beslenmeyi vurgulayarak, Didim’i dünyanın Barcelona’dan sonra ikinci Vegan Kenti olma hedefine doğru ilerletmektedir. Veganlık, beslenme biçiminin ötesinde, hayat tarzını ve dünya görüşünü şekillendiren bir prensiptir. Tuncay (2019)’a göre, bu yaşam tarzı, sadece hayvan eti değil, aynı zamanda sekonder hayvansal ürünleri de içermeyen bir beslenme biçimini ifade etmektedir.

Vegan ve vejetaryen tercihlerin arkasındaki sebepler oldukça çeşitlidir. Bazı insanlar sağlıklı bir yaşam tarzını benimsemek amacıyla vegan veya vejetaryen olmayı seçerken, diğerleri hayvanlara saygı gösterme ve hayvan sömürüsünü reddetme gibi etik gerekçelerle bu tercihi yapmaktadır (Onur ve Kayapınar, 2019). Sağlıklı beslenme isteği, vegan beslenen bireylerin sayısının artmasında etkili bir faktördür (Uçak ve Bozok, 2019).

Dünya genelindeki diğer festivallerden çok farklı bir atmosferde gerçekleşen bu etkinlik, endüstriyel vegan ürünlerin ötesinde yerel lezzetlerin vurgulandığı platformu sunmaktadır (www.visitaydin.com). Festival, özellikle vegan yemekleri ve yiyeceklerin öne çıkarıldığı bir zenginlik sunmakta ve aynı zamanda hayvan hakları konusunda farkındalık yaratmaktadır. Bu özel etkinlik, sadece vegan ve vejetaryenler için değil, aynı zamanda etkinliği ziyaret eden herkes için sağlıklı ve lezzetli vegan seçeneklerini keşfetme fırsatı sunmaktadır (Gazete Aydın, 2023).

2.4. Didim Uluslararası Halk Dansları Festivali

Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Didim Belediyesi iş birliğiyle gerçekleşen Didim Uluslararası Halk Dansları Festivali, Didim Halk Oyunları Topluluğu tarafından düzenlenmektedir. Bu festival, yerel kültürün ve geleneklerin yaşatılmasına, tanıtılmasına ve toplumun bir araya gelmesine katkıda bulunmayı amaçlar. 2023 yılında gerçekleşen festivalin Gala gecesi, Didim-Akbük bölgesinde düzenlenmiştir. Bu gece, geleneksel halk oyunlarına ve kültüre duyulan ilgiyi artırmak, sanatseverleri bir araya getirmek ve bölgenin zengin kültürel mirasını vurgulamak amacıyla özel bir etkinlik olarak organize edilmiştir (Haberler.com, 2023).

2.5. Tales Buluşmaları

Thales'in evrenin asıl maddesini su olarak tanımlaması, antik Yunan düşünürlerinden biri olarak bilim ve felsefe alanında önemli bir rol oynamış olan Thales'in görüşlerine dayanmaktadır. Thales'e göre, her şey sudan türemekte ve suya dönmektedir. Bu düşünce, evrenin temel maddesini açıklamaya yönelik erken dönem felsefi spekülasyonlardan biridir. Anaksimandros'un görüşü ise, evrenin sıcak ve soğukun birleşmesinden doğduğu yönündedir. Anaksimandros, bu iki zıt özelliğin birleşimi sonucu evrenin ortaya çıktığını savunmuştur. Didim'de düzenlenen bu etkinlik felsefe ve müzik temasıyla öne çıkan bir buluşmadır (Aşık, 2017). Bu etkinlik, Milet Antik Tiyatrosu'nda gerçekleştirilmekte olup "MÖ. 6 YY - İlk Aydınlanma Çağında Tales ve Çağdaşları" başlıklı sempozyumu içermektedir. Bu sempozyumda, bilim insanları Thales ve dönemi hakkında sunumlarını yapmaktadırlar. Felsefe ve müziğin birleştiği bu etkinlik, antik

düşünceyle çağdaş bakış açılarını bir araya getirerek katılımcılara zengin bir düşünsel deneyim sunmaktadır.

2.6. Altinkum Yazarlar Festivali

Altinkum Yazarlar Festivali, Didim'in önemli kültür ve sanat etkinlikleri arasında yer almaktadır. Bu festival, yaklaşık 17 yıldır süregelen bir gelenek haline gelmiştir (Hasanhüseyinyapı.com). Altinkum Yazarlar Festivali, yazarlar, şairler, kültür sanat dünyasından önemli isimler ve sanatseverleri bir araya getirmektedir (İHA, 2023). Festival kapsamında düzenlenen etkinlikler arasında edebiyat söyleşileri, kitap tanıtımları, şiir dinletileri ve atölye çalışmaları gibi birçok kültürel aktivite yer almaktadır. Bu etkinlikler hem yerel halkın hem de ziyaretçilerin edebi dünyayla etkileşimde bulunmalarına olanak tanımaktadır.

2.7. Tekne Turları

Didim'in muhteşem koylarını keşfetmek için günlük tekne turları Didim'e gelen bireyler için oldukça iyi bir seçenek sunmaktadır. İlçede düzenlenen bu turlar, ziyaretçilere eşsiz koyları, berrak denizi ve doğal güzellikleri keşfetme fırsatı vermektedir. İki ana kalkış noktası olan Altinkum Limanı ve Akbük Limanı, tekne turlarının başladığı yerlerdir.

Tuncer (2021)'e göre, Didim ilçe merkezinde yer alan Altinkum Limanı, tekne turlarının sıkça düzenlendiği bir noktadır. Bu limandan kalkan tekneler, Altinkum'un altın rengi kumlu plajlarından hareketle farklı koyları ziyaret etmektedirler. Bu turlar genellikle günübirlik geziler olarak planlanmakta ve koylarda yüzme molası, güneşlenme ve dinlenme imkânı sunmaktadırlar. Diğer bir seçenek ise Akbük Limanından kalkan tekne turlarıdır. Akbük, sakin ve doğal güzellikleriyle ünlü bir beldedir. Bu limandan yapılan tekne turları genellikle Akbük Koyu'nun etrafındaki gizli koyları ve adaları keşfetmeye odaklanmaktadır.

2.8. Rüzgâr sörfü

Didim, rüzgâr sörfü tutkunları için adeta bir cennet sunmaktadır. Özellikle 2. Koy, bu su sporuyla ilgilenenler için ideal bir mekân olarak öne çıkmaktadır. Burada hem profesyonel rüzgâr sörfçülerine hem de yeni başlayanlara yönelik çeşitli seçenekler bulunmaktadır (nomatto.com). Tuncer (2021)'e göre her yıl düzenlenen rüzgâr sörfü yarışmaları ise 2. Koy'u adeta bir festival atmosferine çevirmektedir. Bu etkinlikler hem yerel halkı hem de uluslararası rüzgâr sörfü topluluğunu bir araya getirerek sporun heyecanını ve rekabetini yaşatmaktadır.

2.9. Kitesurf

Taşburun'un yanında konumlanan Onurkent ve Başaran siteleri arasında geçilerek ulaşılan kıyı, denize girmek için oldukça elverişli bir atmosfere sahiptir (Tuncer, 2021). Sığ suyu ve kumluk zeminiyle dikkat çeken bu bölge, özellikle kitesurf yapmak isteyenler için ideal bir alan sunmaktadır. Onurkent ve Başaran siteleri arasındaki bu bölge, iyi rüzgâr alanına sahip olmasıyla dikkat çekmektedir.

2.10. Su Parkı

Türkiye'nin en büyük aquaparklarından biri olan Didim Aqua Park, Mavişehir mevkiinde konumlanmıştır (Tuncer, 2021). Didim Aqua Park, bölgedeki aquaparklar arasında önemli bir yere sahiptir ve su eğlencesi arayanlara geniş bir yelpaze sunmaktadır. Ayrıca, Akbük sahilinde yer alan bir diğer aquapark, Didim Aqua Park'a kıyasla daha küçük bir ölçekte hizmet vermektedir. Didim Aqua Park, ziyaretçilere farklı derinliklere sahip yüzme havuzları, adrenalin sevenler için kaydıraklar ve çeşitli eğlence alanları sunmaktadır. Bu park, sadece su eğlencesi arayanların değil, aynı zamanda ailelerin ve arkadaş gruplarının keyifli vakit geçirmesi için ideal bir mekân olma özelliğine sahiptir.

2.11. Didim Lunapark

Yaz akşamlarının keyifli geçirilebileceği bir başka mekân da Lunapark'tır. Altunkum'da, denize hâkim bir falez üzerinde konumlanan 2. Koy'daki lunaparkta birbirinden eğlenceli birçok oyuncak bulunmaktadır (Tuncer, 2021). Akbük sahilindeki diğer aquaparkta da bölgede su parkı keyfini yaşamak isteyenlere hizmet verilmektedir.

2.12. Bisiklet Rotaları

Didimgezgini.com'a göre, Didim-Apollon-Milet-Prien-Söke güzergahı, bisiklet rotaları arasında oldukça popülerdir. Aydın, Türkiye'de toplamda 59.49 km'lik bir bisiklet sürme etkinliğine denk gelen bu rota, tarihî ve kültürel mekânları birleştirerek bisiklet sürerken keşif yapmayı sevenler için harika bir seçenek sunmaktadır. Aydın Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün kaynaklarına göre bu rota, çevredeki tarihi zenginlikleri de keşfetme şansı tanımaktadır.

SONUÇ

Günümüzde bireyler, iş yaşamı dışında kalan zamanlarında, daha önce görmedikleri yerleri ve toplumları görmek, onları yakından tanımak yoluyla dinlenmeyi ve eğlenmeyi tercih etmektedirler. Bu durum çağdaş toplumlarda yaygınlık göstermekte, etkin bir yaşam şeklini almakta ve kültür ögesi haline gelmektedir (Hacıoğlu, Gökdeniz ve Dinç, 2009).

Özkavak (2023)'a göre rekreatif faaliyetler bireylerin yaşam tarzını etkileyen çeşitli faaliyetleri yapısı içerisinde bulundurmaktadır. Bu zenginliğin, rekreasyonun turizm faaliyetleriyle yakın bir etkileşim içinde olduğu ve turizmin çeşitlendirilmesine önemli katkılar sunduğu söylenebilir.

Turizm işletmeleri açısından geçmiş dönemlerde rekreatif faaliyetler bir zorunluluk olarak görülmez iken, günümüzde rekreasyon turizm işletmelerinin ürün ve mal pazarlama stratejilerinin önemli bir bölümünü rekreasyon temelli etkinliklerin oluşturduğunu söylemek mümkündür. Akarsular, göller, yaylalar ve dağlık alanlar başta olmak üzere turizm açısından henüz beklenen seviyeye çıkamayan bölgelerde balıkçılık, rafting, dağ yürüyüşü, kamp veya tırmanma gibi rekreatif faaliyetlerin ön plana çıktığı alternatif turizm faaliyetlerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır (Çalıklı ve Güzel, 2020).

Didim, Türkiye'nin batısında, Ege Bölgesi'nde Aydın iline bağlı bir tatil beldesidir. Tarihi zenginlikleri, doğal güzellikleri ve sahil şeridiyle öne çıkan Didim, turizm ve rekreasyon açısından önemli bir destinasyondur. Didim, antik döneme dayanan tarihi mirasıyla bilinmektedir. Bu kent özellikle Apollo Tapınağı ve antik kentleriyle ünlüdür. Bunun yanı sıra, Altınkum Plajı gibi güzel kumsalları, temiz denizi ve sıcak iklimiyle turistleri çekmektedir. Didim aynı zamanda çeşitli su sporları, deniz turizmi ve kültürel etkinlikleri ile de dikkat çekmektedir. Bu özellikleriyle Didim hem tarih tutkunlarına hem de doğa severlere hitap etmektedir.

Didim, turizm rekreasyonu için gerekli altyapıyı geliştirmekte ve çeşitli turistik aktiviteler sunmaktadır. Konaklama tesisleri, restoranlar, alışveriş merkezleri ve gece hayatı gibi unsurlar turistlere geniş bir hizmet yelpazesi sunmaktadır. Ayrıca, plajlarda su sporları, tekne turları gibi çeşitli rekreasyonel aktivitelerle turistlere keyifli bir tatil deneyimi sunulmaktadır.

Didim'in turizm rekreasyonu açısından ele alınması amacıyla gerçekleştirilen bu çalışmada sonuç olarak; Düzenlenen festivaller, tekne turları, kitesurf ve rüzgâr sörfü yarışmaları, ilçenin içerisinde yer alan su parkı ve lunaparkın rekreasyonel açıdan düzenlenen turizm etkinlikleri olduğu ve bu etkinliklerin ilçeye olumlu yönde sunduğu söylenebilir.

Elde edilen bu sonuç doğrultusunda; Didim ilçesinde yaşayan yerel halkın rekreasyonel ihtiyaçlarının karşılanarak, bu bölgedeki turizm faaliyetlerinin çeşitlendirilmesi önerilmektedir. Bunun yanında genel anlamda Didim ile ilgili alanyazın incelendiğinde, bu kent ile ilgili yapılan araştırmaların oldukça az sayıda olduğu görülmüştür. Bu bağlamda araştırmacıların özellikle Didim kenti ile ilgili araştırmalar yapmaları gerektiği önerilmektedir.

Kaynakça

- Aşık, B. (2017). Didimde Tales Buluşması. <https://www.arkeolojikhaber.com/haber-didimde-tales-bulusmasi-3602/> adresinden alınmıştır.
- Ateş, S. (2023). *Turizm Sosyolojisi ve Bu Alanda Yapılan Lisansüstü Çalışmalara İlişkin Literatür İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, KütaHYa Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, KütaHYa.
- Bayer, M. Z. (1992). *Turizme Giriş*. İstanbul: Küre Ajans.
- Çalkıuşu, S. ve Güzel, P. (2020). Turizmin çeşitliliğinde “Rekreasyon turizmi”: İzmir - çeşme örneği. *CBÜ Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 15(2), 103-125.
- Evliyaoğlu, S. (1989). *Genel Turizm Bilgileri*. Ankara: Gazi Üniversitesi Basın Yayın.
- Haberler.com (2023). *Didim Halk Dansları Festivali'nin Gala Gecesi Akbük'te Gerçekleştirildi*. <https://www.haberler.com/kultur-sanat/didim-halk-danslari-festivali-nin-gala-gecesi-akbuk-te-gercekleştirildi-16291216-haberi/> adresinden alınmıştır.
- Hacıoğlu, N. , Gökdeniz, A. ve Dinç, Y. (2003). *Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi Örnek Animasyon Uygulamaları*. A. Gökdeniz (Ed.). *Boş Zaman ve Rekreasyon Kavramlarının Analizi* içinde. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Hacıoğlu, N., Gökdeniz, A. ve Dinç, Y. (2009). *Boş Zaman ve Rekreasyon Yönetimi*. (İkinci Baskı). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Hasanhüseyinyapı. Didimde Her Yıl Düzenlenen *Festivaller*. [https://www.hasanhuseyinyapi.com/blog-didimde-her-yil-duzenlenen-festivaller.html#:~:text=Alt%C4%B1nkum%20Yazarlar%20Festivali%20\(1%20%E2%80%93%2015,festival%20Didim%20i%C3%A7in%20olduk%C3%A7a%20C3%B6nemlidir.](https://www.hasanhuseyinyapi.com/blog-didimde-her-yil-duzenlenen-festivaller.html#:~:text=Alt%C4%B1nkum%20Yazarlar%20Festivali%20(1%20%E2%80%93%2015,festival%20Didim%20i%C3%A7in%20olduk%C3%A7a%20C3%B6nemlidir.) Adresinden alınmıştır.
- Hazar, A. (2014). *Rekreasyon ve Animasyon*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- İpek, M. (2019). *Üniversite Öğrencilerinin Rekreasyonel Faaliyetlere Katılımını Etkileyen Unsurların Yaşam Doyum Düzeyine Etkisinin İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi, Karamanođlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- Jansen-Verbeke, M. ve Dietvorst, A. (1987). Leisure, recreation, tourism: a geographic view on integration. *Annals of Tourism Research*, 14(3): 361-375.
- Karaküçük, S. (2016). *Rekreasyon Bilimi*. Ankara: Gazi Kitabevi
- Kurt, S. (2023). *İş Yeri Rekreasyon Aktivitelerinin İş Gören Verimliliđine Etkisi: Turizm Sektörü Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

- Meeras, L. (2010). Leisure and recreation. University of Tartu, *College Department of Tourism, Pärnu*, 50.
- Nomatto.com Didim Rüzgâr Sörfü <https://nomatto.com/didim-ruzgr-sorfu> adresinden alınmıştır.
- Özkavak, A.(2023). *Turizmin Çeşitlendirilmesi Kapsamında Sörf Okulları: Çeşme-Alaçatı Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Rekreasyon Anabilim Dalı, Manisa.
- Pash, M. M. ve Paslı, N. Ç. (2019) Rekreasyon ve Turizm. *Spor ve Rekreasyon Araştırmaları Dergisi*, 6-14.
- Shivers, J. S. ve Delisle, L. J. (1997).*The Story of Leisure: Context, Concepts And Current Controversy*. Human Kinetics.
- Tuncer, A. (2021). *Didim İlçesinin Sürdürülebilir Turizm Açısından Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karabük Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Coğrafya Anabilim Dalı, Karabük.
- Türk, F. N. (2023). *Van Gölü Çevresinin Turizm ve Rekreasyonel Kullanım Açısından İncelenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Peyzaj Mimarlığı Anabilim Dalı, Konya.
- Tütüncü, Ö. (2012). Rekreasyon ve Rekreasyon Terapisinin Yaşam Kalitesindeki Rolü. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 23(2): 248-252.
- Ünüvar, Ş. ve Şimşek, S. (2012). Kültür ve Turizm Bakanlığının Yurtdışı Tanıtım Filmlerinde Kültürel İmge Kullanımı. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 12(24), 305-330.
- Visitaydin.com. *Gün Aydınlar Başlar*. <https://visitaydin.com/> adresinden alınmıştır.
- Yapıcı, M. ve Koldemir, B. (2020). Didim’de Deniz Turizmi Faaliyetlerinin Mevcut Durumu ve Fırsatlar Üzerine Bir Çalışma. 5. *Ulusal Deniz Turizmi Sempozyumu Dijital Dönüşüm*. 28-29 Şubat 2020-İzmir.
- Çalışkan, H. (2019). Didim Zeytin Festivali’nin programı belli oldu. <https://www.sesgazetesi.com.tr/yasam/3186037/didim-zeytin-festivalinin-programi-belli-oldu> adresinden alınmıştır.
- Gazete Aydın (2023). Didim’de Vegfest heyecanı başladı. <https://gazeteaydin.com/haber/14814221/didimde-vegfest-heyecani-basladi> adresinden alınmıştır.
- İHA (2023). Didim Belediyesi’nin katkılarıyla düzenlenen 19. Altinkum Yazlar Festivali. <https://www.sondakika.com/kultur-sanat/haber-didim-belediyesi-nin-katkilariyla-duzenlenen-19-al-16202822/> adresinden alınmıştır.